

РЕШЕНИЕ

№ 6718

гр. София, 07.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав,
в публично заседание на 11.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Кристина Българиева, като разгледа дело номер **7033** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на [чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/](#), вр. с [чл. 118, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/](#).

Образувано е по жалба на Консорциум „Т. С. Център 1“Д., чрез адв. Д. срещу Решение № 1040-21-405/30.06.2023 г. на Директора на ТП на НОИ- С. град, с което е потвърдено Разпореждане № 33097/29.05.23 на длъжностно лице по чл.60, ал.1 КСО, с което се признава за трудова, злополука станала на 08.05.2023 г., с вх. № 407/12.05.2023 г. със служителката З. М. П. Релевира се, че решението е необосновано. Релевира се, че не били събрани никакви доказателства в подкрепа на тезата на органа, а представените доказателства неправилно били тълкувани в обратна посока. Изводът, че пострадалата“ имала намерение да се прибере у дома“ бил направен въз основа само на предположения, основани единствено на собствените й твърдения. Административният орган не е извършил никакви действия по установяване на обективната истина, нито по установяване на най- краткия път до дома от мястото на напускането. Вместо това, неправилно било прието, че пътят до дома на работничката е „по неин избор“, в разрез със съществуваща практика на съда. За да направи извода, че лицето е било на пътя до дома, което е уредената от закона, фикция, НОИ допуска две допълнителни фикции- а именно, че пострадалата има свободен избор да се отклони от най- краткия път и че пострадалата била на лекар. Според жалбоподателя първата фикция е била недопустима, защото не е предвидена нормативно, а втората била недопустима, защото ако има отклонение за нуждите на

лечение, то такъв факт следва да бъде безспорно доказан от административния орган, а не допуснат като предположение. В случая, не било взето предвид основното доказателство- протокола за ПТП, че при злополуката пострадалата не се намирала на обичайния път, а върху пътното платно. Изтъква, че ходенето по платно за движение на ППС не може да се приеме за обичайно, нито за целесъобразно, нито за разрешено, поради което работодателският риск незаконосъобразно бил разширен. Съдебната практика при определяне на границите на носене на риска от пътя до работното място и обратно била в пълно съзвучие с доводите на жалбоподателя и в пълно противоречие с мотивите на обжалвания акт. Моли оспореният административен акт да бъде отменен.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуалния си представител поддържа жалбата. Счита, че не бил доказан последния елемент на причинно-следствената връзка на инцидента. Моли жалбата да бъде уважена. Претендира разноси, съгласно списък.

Ответникът, директорът на Териториално поделение на Национален осигурителен институт– С.-град /ТП на НОИ- С.-град/, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. В хода на устните състезания излага доводи за законосъобразност на оспорвания акт. Твърди, че след проведения разпит на свидетелите по никакъв начин не било доказано тяхното твърдение, изложено в предявената жалба. Напротив, доказало се точно обратното, че след като заинтересованата страна е била освободена от прекия си началник, същата се е отправила към вкъщи или към медицинско заведение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна З. П., редовно призована се явява лично. В хода по същество сочи, че жалбата е неоснователна. Заявява, че ходила по самия „Патриарх“ и когато я ударила колата, дошло младо момиче и я попитала дали ѝ е станало лошо и тя отговорила, че я е бутнала кола и я помолила момичето да звънне на дъщеря ѝ. Софийска градска прокуратура не изпраща процесуален представител.

Въз основа на събраните по делото доказателства, съдът намира за установено от фактическа страна следното:

На 12.05.2023 г. с Декларация за трудова злополука вх. № 407/12.05.2023 г. от „Т. С. Център 1“ Д. в ТП на НОИ С.- град е декларирана злополука, претърпяна на 08.05.2023 г. от З. М. П., въз основа на която на основание чл. 59 от КСО в ТП на НОИ С.- град е открито досие за трудова злополука № 33097.

Видно от Протокол за трудова злополука, Приложение чл.2, ал.2 от Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки № 6/12.05.2023г., пострадал от злополуката е З. П.; професия- метач; място и време на злополуката- [населено място], [улица]; свидетели- А. А. и С. Т.; лице оказало първа помощ- шофьорът причинил ПТП и А. К. А.. В същия е отразено: „Служителката З. М. П. е освободена от работа, от Б. Г.- организатор дейности, поради здравни проблеми- силни болки в корема. По път към дома си бива блъсната от лек автомобил. Обадила се на колежките си от смяна, те тръгнали към нея и при пристигане видели З. да седи на земята, шофьорът причинил ПТП- стоял до нея, чакайки такси, за да тръгнат към спешна помощ, но автомобилът, с който е причинил катастрофата липсвал на мястото, на инцидента“. В т.8 е посочено, че са представени медицински документи, удостоверяващи счупване на метатарзална кост. В т.9 е отразено: Неспазване изискванията за безопасност и здраве при работа- отклонение на

вниманието; Неспазване на ЗДвП.

Видно от служебна бележка №247/31.05.2028 г. на З. П. е проведен начален инструктаж по безопасност. Приложена е и длъжностна характеристика, справка за приети и отхвърлени уведомления по чл.62, ал.5 КТ; Трудов договор №52/18.06.2020 г.

Видно от Лист за преглед на пациент от 08.05.2023 г., издаден от УМБАСАЛМ Н.И.Пирогов, Спешен кабинет по ортопедия и травматология, на З. П., същата е с анамнеза- „Бутната от кола“; Основна диагноза- М. S 9230 (счупване на метатарзална кост, закрито) и придружаващи заболявания- повърхностни травми на няколко области на долен/-ни/ крайник /-ци/- Ш003. В същия документ са описани изследванията и терапия- „отказва хоспитализация, поставяне гипсова имобилизация ТАП 0.5 SC КП 16.05.23 108 КБ. Издаден е и Амбулаторен лист №23136A0100EA/16.05.2023 г.

Видно от Констативен протокол № K254/08.05.2023 г. за ПТП, издаден от СДВР-ОПП, на 08.05.2023 г., около 16.00 - 16.30 часа, в [населено място], по [улица], участник 1-Е. К. управлявал собствения си лек автомобил, с рег. [рег.номер на МПС], с посока на движение от [улица]към [улица]и в района на №30-32 участва в ПТП с участник 2- З. П..

Видно от Болничен лист № E20230322714/09.05.2023г. З. П. е с основна диагноза М. S92.3- счупване на метатарзална кост, брой на дните при режим на лечение- 14 дни, домашен.

С Разпореждане № 33097/29.05.2023 г. длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 от КСО, декларираната злополука вх.№407/12.05.2023 г. на ТП на НОИ С.- град от „Т. С. ЦЕНТЪР 1“, станала със З. П. на 08.05.2023 г., е приета за трудова по смисъла на чл. 55, ал. 2 от КСО.

Разпореждане № 33097 от 29.05.2023 г. оспорено по административен ред от Консорциум „Т. С. Център 1“ Д. и с обжалваното в настоящото производство Решение № 1040-21-405/30.06.2023 г. на Директора на ТП на НОИ- С. град, е оставена без уважение жалба с вх. № 1012-21-595 от 15.06.2023 г. от Консорциум „Т. С. Център 1“ Д. срещу Разпореждане № 33097 от 29.05.2023 г. на длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 от КСО като неоснователна.

Приета по делото е административната преписка.

Според писмени обяснения, дадени входа на административното производство от А. К. А. на 12.05.2023 г., на 08.05.2023 г. по време на смяна колегката й З. М. се обадила на отговорника на района- Б. Г., че я боли корема и той я освободил от работа. З. си тръгнала към 15.50 часа и по- късно се обадила на колегката си С., че я блъснала кола. Колегите й тръгнали към [улица]и я видели седнала на земята, там бил и шофьорът на автомобила. А. А. тръгнала с пострадалата към болница „Пирогов“ и останала с нея докато дойдат децата на пострадалата. Това се потвърждава и от писмените обяснения на С. Б. Т. от 12.05.2023 г.. Същата сочи, че З. си тръгнала към 16.00 часа и след половин час се обадила от непознат номер, като казала, че на [улица]я е блъснала кола. С. Т. тръгнала към пострадалата заедно с А. А. и я видяла седнала на земята, след което А. А. придружила З. до болница „Пирогов“. В писмените обяснения на Б. Г. от 14.06.2023 г. твърди, че получил обаждане от З. П., че не чувства добре и с негово разрешение тя напуснала района, за да потърси медицинска помощ. В около 15.30ч. получил друго обаждане от нейна колегка А. А., че З. претърпяла ПТП на [улица]и ще бъде транспортирана до лечебно заведение.

При разпита на Б. Г. в качеството на свидетел в хода на съдебното производство сочи, че на 08.05.2023 г. му се обадила З. П. и казала, че ѝ е лошо и помолила да я пусне, за да отиде на доктор. Той я пуснал, като след инцидента му се обадила нейна колежка, с която работи. Разпитана в качеството на свидетел А. А. заявява: „З. се обади на шефа ни от телефона на С.. З. говореше с шефа си и каза, че има болки в корема и той я освободи. На удара с колата не съм присъствала“. На изрично зададен въпрос от адв. Д. З. П. отговори: „След като приключа работа минавам по „Патриарха“ и си хващам тролея. С тролея слизам на Военна болница и си хващам автобус 72 и се прибирам в[жк].__

Въз основа на така приетото от фактическа страна, съдът прави следните изводи:

Жалбата е процесуално допустима за разглеждане по същество, като подадена от правоимащо лице, срещу подлежащ на оспорване административен акт и в рамките на преклузивния срок по чл. 118, ал. 1 от КСО.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

След служебно извършената проверка съдът установи, че обжалваният административен акт е издаден от компетентен орган и в установения от закона срок. Решението на директора на ТП на НОИ е издадено в предвидената от закона писмена форма, като съдържа всички предвидени в чл. 59, ал. 2 от АПК, вр. чл. 117, ал. 5 от КСО реквизити, вкл. изрични правни и фактически основания за постановяването му. При проведената административна процедура по издаване на обжалвания акт не се констатира да има допуснати нарушения на специалните и общите производствени правила.

Съгласно чл. 57, ал.1 КСО осигурителят, а когато пострадалият е изпратен за изпълнение на временна работа - предприятието ползвател, е длъжен в срок от 5 работни дни да декларира пред териториалното поделение на Националния осигурителен институт всяка трудова злополука. Съгласно ал.2 ако осигурителят или предприятието ползвател не декларира злополуката, пострадалият или неговите наследници имат право в срок една година от злополуката да я декларират пред териториалното поделение на Националния осигурителен институт. В ал.3 на чл.57 КСО е визирано, че редът за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки се определя с акт на Министерския съвет, която в е НАРЕДБА за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки.

Спазена е процедурата по издаване на потвърденото с решението разпореждане № 33097/29.05.2023 г. на длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 от КСО. Производство е отпочнато по реда на чл. 3, ал. 3 от НУРРОТЗ чрез подадена декларация за трудова злополука.

Съдът намира, че в случая неправилно е приложен материалния закон.

Спорът по делото се изразява в това дали станалият инцидент с жалбоподателя съставлява трудова злополука.

Съгласно даденото в чл. 55, ал. 1 от КСО легално определение на понятието "трудова злополука", това е всяко внезапно увреждане на здравето станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт. Или фактическият състав на злополуката, изведен от първата от цитираните норми включва: внезапно увреждане на здравето на работник, имащо за последица временна неработоспособност, трайна неработоспособност или смърт; причинна връзка между увреждането и

неблагоприятния резултат; функционална връзка между увреждането и изпълняваната работа или условията на труд. По отношение на последния елемент следва да се отбележи, че за да се приеме дадено увреждане за трудова злополука, е необходимо наличието на две кумулативно предвидени обективни условия: първо, да е настъпило през време на извършваната работа и второ, да е във връзка с извършваната работа, алтернативно- по повод на тази работа, както и въобще всяка работа, извършена в интерес на предприятието.

Разпоредбата на чл. 55, ал. 2 от КСО определя като трудова и злополуката, настъпила с осигурено лице по чл. 4, ал. 1 и чл. 4а от кодекса, по време на обичайния път при отиване или при връщане от работното място до: 1. основното място на живеене или до друго допълнително място на живеене с постоянен характер; 2. мястото, където осигуреният обикновено се храни през работния ден; 3. мястото за получаване на възнаграждение.

В случая не се спори и по делото се установява, че заинтересованата страна „Т. С. Център 1“ Д. към датата на злополуката е работодател на З. П., като последната е имала качеството на осигурено лице по чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО /трудова договор, справка за приети и отхвърлени уведомления по чл.62, ал.5 КТ/. Не се спори и от административния орган е възприето наличието на внезапно увреждане на здравето на З. П., настъпило в резултат на ПТП /видно от Протокол за ПТП/, причинната връзка между двете и настъпилата в резултат на това временна неработоспособност на същия по смисъла на § 1, т. 34 от Закона за здравето. Увреждането и последиците от него са обективирани в медицинските документи /болничен лист, лист за преглед на пациент/, видно от които З. П. е с основна диагноза М. S92.3- счупване на метатарзална кост, брой на дните при режим на лечение- 14 дни, домашен.

В случая обаче липсва функционална връзка между настъпилото увреждане на здравето на жалбоподателката и извършваната от него работа или каквато и да било друга работа възложена от неговия работодател, или в негов интерес. При липсата на такава функционална връзка като кумулативно въведено условие за квалифицирането на злополуката като трудова, същата правилно не е била призната за такава, по смисъла на чл. 55, ал. 1 от КСО.

Съдът намира обаче, че е налице хипотезата на трудова злополука по т.1, ал. 2 на чл. 55 от КСО. Съгласно същата, на трудова злополука се приравнява и тази, станала с осигурен по чл. 4, ал. 1 и чл. 4а по време на обичайния път при отиване или при връщане от работното място до: основното място на живеене или до друго допълнително място на живеене с постоянен характер.

По силата на чл.55, ал.2 от КСО законодателят е приравнил на трудова злополука и уврежданията, станали не при непосредственото изпълнение на работата. Тази правна фикция за наличието на трудова злополука е възприета, тъй като самото отиване и връщане до работното място съобразно обичайно необходимото време за пътуване и по обичайния маршрут, е действие в причинна връзка- по повод на работата, която е основание за осигуряването за този риск. За да е налице хипотезата на т.1 на ал.2 следва злополуката да е настъпила, по време на обичайния път при отиване или при връщане от работното място до мястото /придвижване с превозно средство или при движение пеша/, където осигуреният живее.

В случая е безспорно, че на 08.05.2023 г. З. М. П. е претърпяла увреждане на здравето си, довело до временна неработоспособност, видно от болничен лист

№ E20230322714. Спорен е въпросът дали пострадалата се е движела по обичайния път към основното място на живеене.

В разпоредбата на чл. 55 КСО липсва легална дефиниция на "обичаен път при отиване или връщане от работа", но се налага извода, че става дума за повтарящи се действия и придвижване в рамките на минимално необходимото време за това, за да се приеме, че е осигурен социален риск. Ако в ежедневието маршрут се включват отклонения с оглед задоволяване на ежедневни житейски нужди на лицето с постоянен характер (взимане на дете от детско заведение, пазаруване в близкия магазин и др.), тези отклонения също биха се включили в понятието „обичаен път при отиване или връщане от работното място до постоянното място на живеене“. В тази връзка следва да се отбележи, че неправилно жалбоподателят твърди, че следва да се вземе предвид „най-краткият път до дома“ доколкото законодателят е заложил на „обичайния път“, който може да не се припокрива с най- краткият път, по редица житейски причини.

В случая е безспорно установено от гласните доказателствени средства, че З. М. П. е работила на посочена дата на [улица] като метач в дружеството-жалбоподатели, както и че е била освободена от свидетеля Г. по нейна молба да напусне работното си място, поради здравословни причини /болки в корема/. Установи се и че около половин час след напускане на работното си място е претърпяла ПТП на [улица]. Близостта на двете улици, както и краткото време, в което след напускане на работното място е претърпял инцидента, не обосновават твърдението на жалбоподателя, че З. П. не се е движела по обичайния си път към основното си място на живеене - кв. Факултета, [улица]. Напротив, свидетелските показания, че същата се е чувствала зле - със силни болки в корема, заради които се е обадила на прекия си ръководител и е била освободена от него от работа, водят до извода, че пострадалото лице е имало намерението да се върне у дома, като избрания за това път е по негова преценка и не може да се приеме като отклонение от обичайния му път на придвижване до и от работното му място. Следва да се отчете и обстоятелството, че видно от длъжностната характеристика на заеманата от З. П. длъжност „метач“, трудовите ѝ задължения не са свързани с точно определено място, а се изразяват в метене и почистване на определените райони, което предполага различни възможности за избор на транспорт и на път към дома. Следва да се отчете, че според писмените обяснения на Б. Г., пострадалата е имала намерение да потърси медицинска помощ, като по делото не се установи П. да се отправила към конкретно болнично заведение или медицински кабинет, но дори да е така, то се касае до житейски нужди, които не могат да бъдат квалифицирани като неоснователно отклонение от обичайния път по смисъла на чл. 55, ал. 2, т. 1 от КСО.

Неотнормирани към спора са доводите на жалбоподателя, че З. М. П. е пострадала поради извършено от нея нарушение на Закона за движение по пътищата. Съдържанието на понятието трудова злополука е изпълнено единствено и само

от обективни обстоятелства и причинно-следствена връзка между тях. Следва да се отбележи, че е последователна практиката на ВАС по въпроса, че когато увреждането е в резултат на действия на трето лице, умисълът на това лице да извърши престъпно деяние, в резултат на което е причинено увреждането на работника или служителя, също е без значение за преценката относно характера на злополуката като трудова. Не може да се прави аналогия с хипотезата на чл. 55, ал. 3 КСО, при която е изключен трудовия характер на злополуката, тъй като в тази хипотеза увреждането е причинено от самото лице- самоувреждане, а в случая увреждането е причинено при ПТП. Така описания фактически състав на трудовата злополука не посочва подробности за причините, поводът и механизма на увреждането, дали е извършено от други лица умишлено или непредпазливо, от природни явления и непреодолима сила и др. При установеното по безспорен начин от фактическа страна, механизма на увреждането, резултата от това увреждане и че е станало по време на връщането до /от/ работа по обичайния маршрут и средства, е без значение мотивът за деянието, дали съставлява престъпление или не.

В този смисъл е Решение № 7102 от 10.06.2020 г. по адм. дело № 6088/2019 на Върховния административен съд на Република България- Шесто отделение. Следователно, внезапното увреждане на здравето на осигуреното лице, довело до временна неработоспособност е настъпило по време на обичайния път на връщане до мястото, където живее и в този смисъл е налице трудова злополука по смисъла на чл. 55, ал.2, т. 1 от КСО.

По изложените съображения, съдът намира, че оспореното решение е законосъобразно и следва жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна.

С оглед изхода на спора следва да бъде уважено искането на ответника за присъждане на разноски, които съдът определя в размер на 100 лв. на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, във връзка с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Консорциум „Т. С. Център 1“Д. срещу Решение № 1040-21-405/30.06.2023 г. на Директора на ТП на НОИ- С. град, с което е потвърдено Разпореждане № 33097/29.05.2023г. на длъжностно лице по чл.60, ал.1 КСО.

ОСЪЖДА Консорциум „Т. С. Център 1“Д. да заплати на ТП на НОИ- С. град сума в размер на 100 лв., представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14- дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

СЪДИЯ:

